

РЕШЕНИЕ

№ 1295

гр. София, 14.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 131-ВИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВЕСЕЛИНА ИВ. НЯГОЛОВА

при участието на секретаря МАЯ Г. КАРГОВА
като разгледа докладваното от ВЕСЕЛИНА ИВ. НЯГОЛОВА
Административно наказателно дело № 20231110203360 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 72, ал. 4 ЗМВР.

Образувано е по жалба на С. Й. Г. чрез процесуалния ѝ представител- адвокат Р. срещу законността на задържането и Заповед за задържане на лице № 230зз-142/06.02.2023 година, издадена от младши инспектор при 06 РУ-СДВР.

С жалбата се иска отмяна на оспорената заповед и признаване на задържането за незаконосъобразно по съображения, че същата не отговаря на изискването на чл.72, ал.2, т.2 ЗМВР като не съдържа фактическите основания за издаването ѝ. В тази връзка се изтъква, че не е достатъчно да се посочи текст от НК, а следва да има конкретна фактическа обосновка, като се привежда практика на ЕСПЧ и националните съдилища. На следващо място се изтъква, че издадената заповед е в противоречие с целта на закона, доколкото жалбоподателя Г. е установена на местопроизшествието, като същата е съдействала на органите на МВР. В заключение се сочи, че липсват доказателства за компетентността на издалия заповедта служител.

В съдебно заседание, жалбоподателят редовно призована се представлява от адвокат Р., който поддържа искането за отмяна на оспорения акт по съображенията изложение в жалбата и приложени писмени бележки със сходни аргументи. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът по жалбата, административния орган издал оспорвания акт, а именно младши инспектор при 06 РУ-СДВР, редовно призован, не изпраща представител. По делото са представени писмени бележки в подкрепа на издадената заповед. Тук е мястото да се посочи, че ответникът по жалбата е определен в съответствие с чл.153 АПК и легалната дефиниция на понятието административен орган дадена в § 1, т.1 от ДР на АПК. Утвърден принцип в доктрината и практиката е, че административният орган като субект на публичното право се характеризира със собствена правосубектност, която произтича от закона и не се идентифицира с конкретното лице, което го персонализира към даден момент. Поради това именно и като ответник по жалбата е конституиран полицейският орган издал

заповедта- "младши инспектор при 06 РУ-СДВР", без да се налага индивидуализиране на конкретен служител на МВР.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

На 06.02.2023 година в град София, в търговски център "Ринг мол", находящ се на бул."Околовръстен път" № 214, от охраната на магазин "Пийк енд Клопенбург" било установено лице от женски пол- жалбоподателката С. Г., което преминава касовата зона и напуска магазина, без да заплати поставен в чантата ѝ артикул- суитчер на стойност 319, 99 лева. При това охранителят спрял лицето, което доброволно му предало стоката, бил уведомен управителя на обекта - С. М., и подаден сигнал до МВР.

На място бил изпратен полицейски патрул при 06 РУ-СДВР, които снели сведения от установените лица, включително жалбоподателя С. Г., която била установена на място.

В тази връзка на 06.02.2023г. в 14.35 часа със заповед за задържане на лице рег. № 2303з-142/06.07.2023 година, издадена от полицаи Д.В. - младши инспектор при 06 РУ-СДВР на осн. чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, жалбоподателят С. Й. Г. била задържана, а като основание за издаване на заповедта в същата било вписано "във връзка с чл.194 от НК- извършена кражба от Ринг Мол, магазин "Пеек и Клопенбуг". Задържаното лице било освободено в 16.40 часа на същата дата.

В във връзка с установеното по време на полицейската проверка била образувана пр.пр. № 8306/2023г. по описа на СРП, като с Постановление от 16.02.2023г. било отказано образувано на наказателно производство доколкото деянието следва на основание чл.218б вр. чл.194, ал.3 НК да се санкционира по административен ред и преписката била върната за санкциониране по реда на чл.424 НК, а именно издаване на наказателно постановление. С Наказателно постановление № 18/22.02.2023г. издадено от Началник сектор "Охранителна полиция" при 06 РУ-СДВР на жалбоподателя С. Г. било наложено административно наказание глоба в размер на 200 лева за извършено нарушение по чл.194, ал.3 НК.

Изложената фактическа обстановка, съдът прие за установена въз основа на приобщените по реда на чл. 283 от НПК писмени доказателства – заповед за задържане на лице рег. № 2303з-142/06.02.2023 година, декларация от С. Г., протокол за личен обиск на С. Г., справка от книгата за задържани лица на 06 РУ-СДВР за 06.02.2023г., Удостоверение № 513р-39709/13.04.2023г. пр.пр. 8306/2023г. по описа на СРП. Съдът намира посочените източници за безпротиворечиви, съответни едни на други, като не са налице основания за съмнение в автентичността или достоверността, на който и да е от приложените документи, като същите поотделно и в своята съвкупност допринасят за изясняване на делото.

Възприетата за несъмнена фактическа обстановка налага следните изводи от правна страна:

Жалбата е подадена от легитимирано лице, срещу подлежащо на съдебен контрол действие на администрацията, с оглед, на което е допустима, а разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 72, ал. 1 ЗМВР, правомощия да задържат лица имат "полицейските органи", а такива съгласно чл. 57 ЗМВР са служителите на изчерпателно изброените структурни звена на МВР, които осъществяват някоя от посочените в чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 7 и 8 ЗМВР дейности. Служителят издал заповедта въз основа, на която е задържан жалбоподателя С. Г., а именно- младши инспектор Д.В., е служител на СДВР, към сектор "Охрана на обществения ред" и заема длъжност полицаи. С оглед на това същият от една страна заема длъжност в областна дирекция, а от друга е пряко ангажиран с осъществяване на дейност по чл. 6, ал. 1, т. 2 ЗМВР, което го оправомощава да извършва задържания на лица, в изпълнение на службата си, предвид, на което задържането е осъществено от компетентен орган.

Във връзка със задържането е издадена заповед в писмена форма, която формално отговаря на изискванията на чл. 74, ал. 2 ЗМВР, и включва всички посочени там реквизити, като препис от акта е връчен на лицето, а жалбоподателят в нарочна писмена декларация е удостоверил, че е запозната с правата си във връзка със задържането, както и кои от тях желае да упражни. Заповедта въз основа, на която е извършено задържането е издадена в предвидената от закона писмена форма като съдържа правните основания за постановяването ѝ, а именно чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР. Що се отнася до фактическите основания за издаването ѝ, то те са лаконично формулирани с текста "във връзка с чл.194 от НК- извършена кражба от Ринг Мол, м-н Пеек и Клопенбург", но при все това съдът намира, че описанието е достатъчно ясно за нуждите на конкретната процедура, като в достатъчна степен позволява на жалбоподателя да разбере конкретните обстоятелства във връзка, с които е задържана, като се сочат данните за съпричастността ѝ към определено престъпно деяние. Още повече, че задържането е осъществено непосредствено след деянието и на местопроизшествието, с оглед, на което не може да се твърди, че задържаното лице не е било наясно с основанията за ограничаване правото ѝ на свободно придвижване.

Наред с това съдебната практика, прилагайки разрешението, дадено с Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на ВС, приема, че не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт, чрез изготвяне на други документи от органа издал акта, стига да се постигне целта, на изискването за мотивиране на административни актове, а именно да позволи на страните своевременно да се запознаят със съображенията, по които е издаден актът, и да организират защитата си срещу него, респективно да се извърши съдебен контрол върху тези съображения. Това изискване в настоящия случай е реализирано чрез приложената към преписката, Докладна записка до Началника на 06 РУ-СДВР, съставена от полицейския орган издал заповедта, като в посочения документ достатъчно подробно според настоящия съдебен състав са изложени конкретните факти, които са мотивирали полицейския орган да пристъпи към задържане на жалбоподателя Г. и същите се свеждат до наличието на данни за възможна съпричастност на лицето към престъпно деяние- кражба, добити в хода на извършената проверка на място. С оглед на това е изпълнено изискването за мотивиране на актове и действия на изпълнителната власт, относимо и към органите на МВР и техните правомощия, като мотивите са представени ведно с административната преписка, в рамките на съдебното следствие, и на лицето е дадена възможност да оспори и фактическите основания на задържането, независимо, че документът е изготвен след задържането.(в този смисъл и Решение № 6762/07.06.2016г. по адм.д. № 6678/2016г., Решение № 7486 от 22.06.2016г. по адм.д. № 7331/2015г., Решение № 12514 от 21.11.2016г. по адм.д. № 9085/2015г. всички на V отд. на ВАС, и други)

От страна на жалбоподателя не са приведени каквито и да е доказателства в противовес на изложеното от административния орган, твърдения в посочената справка. Предвид на това и съдът намери, че задържането е осъществено в съответствие с материалния закон. За осъществяване на задържане до 24 часа, законът изисква единствено "данни за извършено престъпление", т.е. стандарт значително по-нисък от заложения в НПК за привличане към наказателна отговорност или осъждане. В настоящия случай, и предвид изложеното по-горе във връзка с фактическите основания, провокирали задържането, то съдът намери, че са били изпълнени предпоставките на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР, а именно за задържаното лице- С. Й. Г. са били налични данни за съпричастност към разследвано престъпление. Този извод се налага от събраните сведения от охраната и управителя на търговския обект, които данни са достатъчни да удовлетворят безпристрастния наблюдател за възможна връзка между жалбоподателя и престъпното деяние. Предвид на това, съдът намира, че наличните данни удовлетворяват стандарта заложен в решение на ЕСПЧ по делото Петков и Профиров срещу България, и възприет в съдебната практика. В този смисъл и константната съдебна практика обобщена в Решение № 4166 от 20.03.2019г. по адм.д. №

764/2018г. на ВАС, в което се сочи, че "фактическите основания, мотивиращи заповедта, следва да свързват задържаното лице с наличието на данни за предполагаемото му участие в престъпление, а не с категоричното му уличаване в извършването на такова." Това разбиране е което е в съответствие и с даденото в практиката на ЕСПЧ тълкуване във връзка със законността на задържането.(Дидов срещу България, Borgen and Others vs United Kingdom, и други).

С оглед на изложеното съдът намира, че задържането на С. Г. от 06.02.2023г. е осъществено при правилно приложение на материалния закон и при наличие на фактически основания за това.

В случая обаче съдът намира, че задържането на жалбоподателя С. Г. не съответства на целта на закона, преценена съобразно установения в чл.6, ал.2 АПК и приложим към всички действия на изпълнителната власт, принцип за съразмерност. Задържането за срок до 24 часа на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР представлява форма на административна принуда, като в зависимост от случая би могло да се предприеме с цел осуетяване извършването на противоправно деяние или прекратяване на вече започнало такова и отстраняване на неговите вредоносни последици. Наред с това същото може да бъде използвано и за извършване на неотложни действия с участие на задържания, чрез които да насочени разследване срещу на извършеното престъплението (в този смисъл е Решение № 1380 от 09.02.2016 г. на ВАС - V отд. по адм. д. № 829/2015 г. ; Решение № 11544 от 30.07.2019 г. на ВАС - V отд. по адм. д. № 9763/2018 г. и много други). В настоящия случай обаче не се констатира нито едно от тези основания, напротив, видно от материалите по преписката, в частност отразеното в постановлението на прокурора, както и в сведенията на охранителя на обекта, и в докладната записка, при спирането ѝ на изхода на магазина, жалбоподателя С. Г. е останала на място, оказала е съдействие за проверката, предала е доброволно отнетата дреха. Наред с това е изчакала идването на полицейския екип, самоличността ѝ е установена, като същата не е оказала каквато и да е съпротива.. Няма данни със задържаното лице да са провеждани каквито и да е действия във връзка с разследването на престъпното деяние или изясняване на каквито и да е било обстоятелства по същото, още по-малко неотложни такива, които да обосноват необходимост от осигуряване на присъствието ѝ, респективно ограничаване на правото ѝ на свободно придвижване за определен период от време. Задържането на лица, пък било то и за срок до 24 часа е форма на държавна принуда, която следва да се прилага не само при наличие на формални законови предпоставки, а и след преценка за съразмерност спрямо преследваните със същата цели. Оперативната самостоятелност дава право на полицейския орган да избере едно измежду няколко възможни решения, но не и да прави това произволно и без да държи сметка за законоустановената цел за чието постигане му е предоставено правомощието да задържа лица и за съразмерността между засегнати права и законни интереси и преследван резултата.

Според настоящия съдебен състав, задържането на С. Й. Г. обективизирано в Заповед за задържане на лице № 2303з-142/06.02.2023 година, не преследва каквато и да е легитимна цел, доколкото към момента на извършването му престъпното деяние е било преустановено, няма данни за други престъпни посегателства, които да са били прекратени или осуетени със задържането. Освен това същата е съдействала на полицейските органи, предвид, на което дори при необходимост от последващи действия с нейно участие не може да се приеме, че за осигуряване на присъствието ѝ е било необходимо прилагане на принуда под формата на задържане по реда на ЗМВР.

В този смисъл съдът намира, че извършеното задържане не съответства на целта на закона явява се незаконосъобразно и процесната заповед следва да бъде отменена.

Предвид изхода на делото и на основание чл.143, ал.1 АПК жалбоподателят има право на присъждане на съдебни разноски- възнаграждение, заплатено на един адвокат, и

заплатената държавна такса, за което е направено съответно искане. Съгласно приложения Договор за правна защита и съдействие от 08.02.2023г., от страна на жалбоподателя е заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 800 лева, а съгласно приложена вносна бележка за разглеждане на жалбата е заплатена и държавна такса в размер на 10 лева. Срещу размера на претендираното възнаграждение е направено възражение за прекомерност, което съдът намира за неоснователно, доколкото същото не надхвърля минималното възнаграждение определено по реда на чл.8, ал.2, т.3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Пълният размер на заплатената от жалбоподателя сума, както и внесената държавна такса за разглеждане на жалбата следва да бъдат присъдени в негова полза и възложени в тежест на административната структура, към която се числи органа, издал заповедта, а именно СДВР.

Така мотивиран и на осн. чл. 72, ал. 4 ЗМВР, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за незаконно задържането на С. Й. Г. по № 230зз-142/06.02.2023 година, издадена от младши инспектор при 06 РУ-СДВР, като ОТМЕНЯ същата.

ОСЪЖДА СДВР да заплати на С. Й. Г., ЕГН ***** сумата от 810 лева, съдебни разноски.

Решението подлежи на касационно обжалване по реда на АПК пред Административен съд-гр.София в четиринадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____